

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det, vi blot anker over, er, at det er dem, det går ud over; det går jo også ud over diskoteket eller natrestauranten, hvis der er vold på stedet. Og det giver sig klart udslag i, hvor mange kunder der ønsker at opsøge stedet.

Så de er faktisk i en offersituation, og så pålægger man dem en række udgifter. Det er det, vi er imod i Fremskridtspartiet, og derfor vil vi stille ændringsforslag om, at den del af forslaget udgår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 137: Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Forvaltningsrevision m.v.). Af indenrigsministeren (Birte Weiss). (Fremsat 22/1 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Da vort partis ordfører, hr. Frederik Nørsgaard, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne udtale Socialdemokratiets støtte til det foreliggende lovforslag om ændring af kommunernes styrelse – indførelse af forvaltningsrevision. Da CD's ordfører ikke kan være til stede, skal jeg også udtrykke CD's tilslutning til lovforslaget.

Forvaltningsrevision er ikke noget helt nyt. Det, der sker, er, at en god ordening, som mange kommuner – i dag ca. tre fjerdedele – i flere år frivilligt og efter egen beslutning har gennemført, fordi kommunalbestyrelsen ønsker at få en revision af, om de beslutninger, der er truffet, også efterfølgende er gennemført på en økonomisk hensigtsmæssig måde, nu også kommer til at gælde for den sidste fjerdedel af kommunerne.

Der er høstet mange gode erfaringer med forvaltningsrevision i kommunerne også uden, at det har medført store ekstra omkostninger i forhold til revisionen efter de gældende regler i § 42 i den kommunale styrelseslov om finansiel revision.

Jeg vil godt sige, at der har været nogen betænkelighed i Socialdemokratiet ved at lovgive om forvaltningsrevision. For det første fordi frivilligheden som nævnt har betydet, at tre fjerdedele af kommunerne af sig selv har besluttet at indføre forvaltningsrevision. For det andet fordi vi – sagt med mine egne ord – ville få en institution i kommunerne, som kunne vise sig at fungere som overdommer for politiske beslutninger, således at vi ville få endnu et tilsynsråd. Og for det tredje: Hvordan skulle vore mindre kommuner være i stand til ud over tilsynsrådet også at betjene Ombudsmand og forvaltningsrevision?

Når vi i Socialdemokratiet støtter forslaget, er det, fordi forslaget klart fortæller, at den kommende forvaltningsrevision ikke bliver inddraget i vurderingen af lovlige politiske beslutningers hensigtsmæssighed. Den må således ikke blive en ny udemokratisk deltager i de politiske drøftelser i byrådene. Det forsikrer ministeren i sin fremsættelsestale ikke vil ske, og sådan må det også være.

Lægger jeg så det til, at forvaltningsrevisionen kan og vil medføre en mere økonomisk drift, og at der vil ske en forenkling af tilsynet med kommunale fællesskaber, således at de fremover alene skal være undergivet én tilsynsmyndighed, kan jeg sluttelig konkludere, at fordelene ved dette forslag vejer tungere end betænkelighederne, og derfor støtter Socialdemokratiet det foreliggende lovforslag.

Bodil Thrane (V):

Jeg blev egentlig glad, da jeg hørte den socialdemokratiske ordførers start, men bekymret, da jeg hørte slutningen. Det skal jeg undlade at kommentere yderligere før bagefter.

Vi har her endnu en gang et forslag om forvaltningsrevision, og nu som tidligere kan Venstre ikke støtte det.

Vi mener selvfølgelig, at kommunernes suverænt skal bestemme, hvordan og hvornår de ønsker en eller anden form for forvaltningsrevision. Der er allerede ca. 200 kommuner, som har valgt forvaltningsrevision som et redskab til at forbedre effektiviteten og produktiviteten i den enkelte kommune, og derfor er der en positiv udvikling i anvendelsen af forvaltningsrevision som et blandt flere styringsmidler i den kommunale administration. Men der er også kommuner, som fortsat ønsker at have andre muligheder for at opnå den optimale kvalitet af deres brugertilbud og service, og det finder vi i Venstre at der skal være mulighed for.

Det må være den enkelte kommunale bestyrelse eller det enkelte amtsråd, der vælger, hvilke redskaber de vil tage i anvendelse for at levere såvel produktet som deklarationen til den rigtige pris over for de stædige skatteborgere og brugere. At kommunerne er helt bevidste om disse forhold ses tydeligt af, at der har været en udvikling i den kommunale forvaltning, som netop har fokuseret på ressourceforbruget med store rationaliseringsgevinster til følge. Det er selvfølgelig et forhold, der er et resultat af, at kommunerne løbende eller i forbindelse med større undersøgelser frivilligt har gjort brug af de nødvendige styringsredskaber, herunder også forvaltningsrevisionen.

Men der er også kommuner, som har valgt andre løsninger, eksempelvis private konsulentvirksomheder til belysning af et lokalt område, og her kan man nævne ældreområdet som et meget brugt eksempel.

Den frihed mener vi i Venstre kommunerne fortsat skal have, for kommunerne får til stadighed brug for at måle deres effektivitets- og serviceniveau og alle de andre ting, vi bruger. Derfor vil vi i fremtiden se flere og flere kommuner, som ad frivillighedens vej vælger forvaltningsrevision enten til de løbende opgaver eller til enkeltopgaver, så det er der overhovedet ingen grund til at lovgive om.

Med hensyn til økonomien, som ministeren omtaler i lovforslaget, skulle det ikke have nogen negativ virkning for kommunerne, fordi man forventer, at der skabes bedre økonomi ved en tvungen forvaltningsrevision. Den form for generalisering kan vi slet ikke følge, når vi taler om den kommunale verden.

Til forskel fra tidligere, når forslaget om forvaltningsrevision har været fremsat, ser det ud til, at det denne gang bliver vedtaget, og derfor er det selvfølgelig helt oplagt at spørge ministeren, om det indgreb over for det kommunale selvstyre følges op med kravet om øget udlicitering af kommunale opgaver. Vi kunne godt have en forestilling om, at der er væsentlig mere økonomi i sådan et krav end i det foreslåede, og derfor vil vi selvfølgelig stille en hel del spørgsmål under udvalgsarbejdet.

For så vidt angår det andet punkt i ministerens forslag, kan jeg sige, at det tilsyneladende ser fornuftigt ud. Vi vil under udvalgsarbejdet søge at få afklaret nogle spørgsmål, men forenklingen med én tilsynsmyndighed i fælleskommunale foretagender er hensigtsmæssig.

Med disse to elementer i lovforslaget, der for Venstre at se er modsatrettede, kan jeg slutte med at sige, at vi ikke kan støtte forslaget, som det ligger.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Her i december udkom beretningen om bevillingskontrollen for 1995 fra de af Folketinget valgte statsrevisorer, og der står i beretningen, at Rigsrevisionen allerede i 1976-77 – det er tyve år siden – om den kommunale revisions organisation og arbejdsgrundlag anførte, at det stigende generelle tilskud til kommunerne osv. måtte give anledning til at overveje, om der burde ske en yderligere styrkelse af den kommunale revisions selvstændighed og dens kompetence til at foretage en økonomisk kritisk revision. Statsrevisorerne udtaler sig også om det punkt, og de skriver:

»Statsrevisorerne finder det af stor betydning, at forvaltningsrevision i kommunerne styrkes. Med indførelse af forvaltningsrevision i kommunerne bliver forskellen til den statslige revisionsordning mindre.«

Det er altså statsrevisorerne, der har foranlediget dette lovforslag fremsat, og jeg er både glad og bekymret, som fru Bodil Thrane sagde.

Når man har drøftet det i Venstres gruppe, må Venstres gruppeformand også have været til stede, og Venstres gruppeformand er formand for statsrevisorerne. Der er altså nogle ting, der ikke hænger sammen i Venstres argumentation, og det kunne da være, at vi kunne få oplyst, om der er en sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Fru Bodil Thrane argumenterer smukt for kommunernes frihed til at vælge metoder og selv finde ud af, hvad man egentlig vil.

Det lyder meget godt, men det får mig til at spørge fru Bodil Thrane: Er det sådan, at Venstre også inden for den finansielle revision ønsker, at kommunalbestyrelsen selv kan beslutte, om den ønsker, at der foretages en revision eller ej? Er det sådan, at man mener, at man også dér selv kan beslutte, om der er indskrænkninger i de områder, der skal revideres, eller ej? Det burde jo egentlig være konsekvensen af den meget frihedselskende tale, som fru Bodil Thrane holdt her.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Uanset anbefalinger af, at man skal have en udvidet forvaltningsrevision, er det jo ikke givet, at den anbefaling baserer sig på et lovtiltag. Jeg har jo nævnt fra talerstolen, at der allerede er 200 kommuner, som har valgt at skibe sig ind under forvaltningsrevisionsreglerne. Nogle af de ting kommer altså stille og roligt hen ad vejen.

Alle de anbefalinger, der kommer fra revisorernes side, skal jo ikke nødvendigvis munde ud i lovtiltag, og derfor finder jeg heller ikke, at det bør være nødvendigt i det her tilfælde.

Når så hr. Kristen Touborg spørger, om det er helt frit, og om, det er lige meget, hvad det er, så er det jo ikke sådan, at der ikke er regler for den kommunale revision i dag. De er også stramme nok og fuldt ud omsiggribende, var jeg lige ved at sige, og det støtter vi naturligvis, for der kan jo ikke være anarki ude i kommunerne; det er jeg helt klar over.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Det kan godt være, at Venstres ordfører ikke opfattede det, jeg sagde, men lovforslaget er fremsat på foranledning af statsrevisorerne.

Så sent som i december 1996 understregede statsrevisorerne, at der var behov for denne forvaltningsrevision, og den blev her i december givet med varm anbefaling fra Venstres gruppeformand, hr. Ivar Hansen, og nu ryster Venstre altså på hånden og kan ikke blive enig med sig selv om, hvad man skal mene. Ordføreren siger nej, og Venstres gruppeformand siger som formand for statsrevisorerne ja. Det synes jeg da er

en interessant situation, men vi er ikke uvant med den fra Venstres side, for de mener, at man både kan være i regering og opposition på en gang. Nu kan man både være i opposition og i opposition – det synes jeg da er interessant.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Så vidt jeg er orienteret, var Venstres gruppeformand ikke medforslagsstiller til den indstilling, der ligger bag det, der står i rapporten.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Så bliver jeg nødt til at gøre Venstres ordfører opmærksom på, at der i denne sag ikke er taget forbehold af nogen af medlemmerne af statsrevisorerne, heller ikke af det konservative medlem af statsrevisorerne, hr. Hans Engell. Så det er en enig indstilling fra statsrevisorerne.

Pia Christmas-Møller (KF):

Da forretningsordenen jo ikke tillader at gå ind i en stribe af korte bemærkninger vendt til den foregående ordfører, føler jeg mig foranlediget til at kommentere den række af korte bemærkninger, der lige har fundet sted.

Jeg vil gerne sige til Socialdemokratiet, at nu skal man ikke skamride, hvad der anbefales fra Rigsrevisionens side. Rigsrevisionen har oversendt et materiale til Kommunaludvalget, og heraf fremgår det, at statsrevisorerne har fundet det af stor betydning, at forvaltningsrevisionen i kommunerne styrkes. De har på intet tidspunkt sagt, at dette skulle ske ved at trække en obligatorisk ordning ned over kommunerne. De har heller ikke på noget tidspunkt givet udtryk for, at det skulle ske ved lovgivning. Så jeg vil gerne advare Socialdemokratiet mod at drive Rigsrevisionens og statsrevisorernes udtalelser for vidt i denne debat.

Af selve lovforslagets bemærkninger fremgår det derudover, at det kun var et flertal af statsrevisorerne, der på baggrund af Rigsrevisionens beretning fra 1991 anbefalede en obligatorisk gennemførelse af en forvaltningsrevision i kommunerne. Så jeg mener nok, at man lige skal vare sig en lille smule for at benytte og overbenytte både Rigsrevisionens og statsrevisorernes meldinger i denne sag.

I Det Konservative Folkeparti synes vi, at ideen om at gennemføre en forvaltningsrevision i kommunerne er god. Det er et godt redskab for såvel borgere som kommunalpolitikere. Faktisk

er det også en fordel for det administrative led, fordi der herigennem skabes et bedre overblik over driften af den kommunale virksomhed.

Det Konservative Folkeparti noterer derfor også med stor tilfredshed, at mere end 200 kommuner allerede i dag ad frivillighedens vej har indført en forvaltningsrevision. Flere og flere kommuner har således selv fået øje på de mange fordele, dette instrument giver. Det er et gode, når det drejer sig om at sikre overblik og gennemskuelighed. Det er godt og rigtigt, at udviklingen går i den retning, og vi ser gerne udviklingen fortsætte, men vi synes vel at mærke, at det skal ske som hidtil, nemlig ad frivillighedens vej.

Spørgsmålet om indførelse af en obligatorisk forvaltningsordning for samtlige kommuner har været drøftet med jævne mellemrum inden for de seneste 17 år. Allerede i 1980 blev det behandlet i en betænkning om bl.a. kommunale styrelsesformer. Udvalget bag betænkningen kunne ikke anbefale en obligatorisk ordning. Så sent som i 1994 blev spørgsmålet på ny vendt af udvalget for fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor, og heller ikke ved denne lejlighed blev en obligatorisk ordning anbefalet. Udvalget hæftede sig ved, at der foregik en betydelig indholdsmæssig udvikling af forvaltningsrevision både generelt og i den enkelte kommune.

Netop fordi tingene fortsat udvikler sig så positivt, ser vi i Det Konservative Folkeparti ikke nogen grund til på nuværende tidspunkt at trække en obligatorisk ordning ned over hovedet på det mindretal af kommuner, som endnu ikke har en forvaltningsrevision.

Selv om vi på baggrund af disse bemærkninger må afvise forslaget, vil jeg ikke undlade at fremhæve, at vi kan tilslutte os den del af forslaget, som lægger op til en forenkling af tilsynsreglerne for kommunale fællesskaber. Det er en udmærket idé, som vi støtter.

Men det ændrer som sagt ikke ved, at vi må afvise forslaget i sin helhed, da vi er imod forslaget primære anliggende, nemlig obligatorisk forvaltningsrevision. Vi har tillid til, at den positive udvikling, som er i gang, vil fortsætte ad frivillighedens vej, og det vil vi gerne benytte lejligheden til at opfordre til.

Vi har i Det Konservative Folkeparti en grundlæggende respekt for det kommunale selvstyre, og vi mener derfor helt principielt, at Folketinget skal afholde sig fra at regulere de kommunale og lokale forhold, medmindre

meget stærke hensyn taler for det, og det mener vi ikke er tilfældet i denne sag.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Tingene ændrer sig hurtigt. Når vi kigger på hr. Torben Rechendorffs ordførertale den 26. april 1995 – det er ikke engang to år siden – så erklærer den daværende konservative ordfører sig enig med Fremskridtspartiet, som fremsatte et beslutningsforslag om forvaltningsrevision. Hr. Torben Rechendorff sagde den 26. april 1995, at man ville støtte forslaget, og det drejede sig selvfølgelig om at få de kommuner med, som ikke har taget fat på en egentlig forvaltningsrevision. Nu ryster De Konservative på hånden og tilslutter sig som halehæng Venstres synspunkter.

Med hensyn til den konservative ordførers omtale af statsrevisorerne så glæder jeg mig til på tryk at se den dissens, som bliver omtalt. Jeg har ikke set den nogen steder.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil tillade mig at udtrykke den samme undren som Socialdemokratiets ordfører over De Konservatives kovending på dette område. Jeg hører nok, hvad den konservative ordfører siger om de rapporter og de ting, der er kommet, men det kan undre mig, for da vi sidst havde sagen i Folketinget, kunne De Konservative, Fremskridtspartiet og SF gå ind for sagen om, at det skulle være obligatorisk.

Hvad er det, der har gjort, at De Konservative nu har skiftet holdning? Det fandt jeg ikke kom frem i ordførertalen. Er det, fordi der er så mange kommuner, der nu er vældig godt tilfredse med, at man har fået den ordning, at De Konservative nu får kolde fødder? Det er en underlig form for logik, som jeg ikke helt forstår.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg skal ikke gøre mig forhåbninger om at kunne få hr. Touborg til at se det logiske i det konservative standpunkt. Vi har det standpunkt, at man skal respektere det kommunale selvstyre. Folketinget skal kun regulere, i det omfang det er afgørende nødvendigt. At der har været forskellige holdninger til lige præcis dette spørgsmål om tvungen forvaltningsrevision igennem årene, afspejles jo i det forhold, at Socialdemokratiet så sent som i 1993 var voldsomt og

inderligt imod lovregulering. Det modsatte er tilfældet i dag.

Med hensyn til statsrevisorerne og Socialdemokratiets efterlysning af et stykke papir, som afspejler en eventuel dissens, så tror jeg, at Socialdemokratiet vil blive skuffet. Jeg tror ikke, at der ligger et papir, som dokumenterer, at der eventuelt har været en dissens blandt statsrevisorerne. Jeg ved det ikke, men jeg tror det ikke. Statsrevisorerne arbejder jo på den måde, at man faktisk søger at opnå enighed og man prøver at nå frem til nogle formuleringer, som kan bæres igennem via enighed.

Det, der jo refereres til i det papir, der er oversendt til Kommunaludvalget fra Rigsrevisionen, er alene, at statsrevisorerne har fundet, at det er af stor betydning, at forvaltningsrevision i kommunerne styrkes. De har ikke på noget tidspunkt sagt, at det skulle ske via lovgivningen eller obligatoriske ordninger i øvrigt. Så jeg synes, at Socialdemokratiet skal lade være med at overdrive, hvad der ligger i statsrevisorerne bemærkninger, og jeg synes heller ikke, at det tjener sagen, at vi begynder at slås om, hvorvidt statsrevisorerne har afgivet dissens eller ej. Det gjorde de i 1991, og det fremgår af regeringens eget lovforslag i bemærkningerne, men mig bekendt var det ikke tilfældet i 1995. Da fandt man til gengæld en formulering, som alle statsrevisorerne kunne blive enige om.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Den konservative ordfører har endnu ikke givet et godt svar på, hvorfor De Konservative fuldstændig har ændret mening.

Jeg sagde i min ordførertale, at vi har haft overvejelser i Socialdemokratiet. Det er fremgået af vores ordførertale de to gange, det har været behandlet her i Folketinget, men siden 1977 har statsrevisorerne presset på for at få det gennemført. Vi kunne konstatere et flertal for forvaltningsrevisionen i Folketinget, da vi sidst behandlede det i 1995.

Når Socialdemokratiet på det tidspunkt var forbeholden over for det, var det, fordi vi fik oplysninger om, at der var et udvalgsarbejde i gang, og vi ville afvente resultatet af det udvalgsarbejde. Det fremgår også klart af ministerens tale på daværende tidspunkt.

Det havde De Konservative ikke tid til at vente på, men støttede fuldt og helt det beslutningsforslag, som Fremskridtspartiet dengang for knap to år siden fremsatte. Nu vender De Kon-

servative rundt, uden at vi har fået nogen som helst forklaring på det. Det er korrekt, at i 1995 var hr. Hans Engell også med i enigheden i statsrevisorerne.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg forstod på den konservative ordfører, fru Christmas-Møllers bemærkninger, at hun ikke fandt det umagen værd over for undertegnede at forklare logikken i den konservative tankegang. Det har jeg sådan set ikke så meget at sige til.

Men jeg vil godt spørge meget klart, når respekten for det kommunale selvstyre nu betyder så meget for fru Christmas-Møller, og det giver så fru Christmas-Møller mulighed for at svare endnu en gang, så selv jeg måske kan forstå den konservative logik: Hvad er det, der har ændret sig så meget? Skulle man ikke også dengang tage hensyn til det kommunale selvstyre, eller det er måske noget, De Konservative først er begyndt på fra dags dato?

Pia Christmas-Møller (KF):

Nej, det er ikke noget, vi først er begyndt på fra dags dato. Det kommunale selvstyre har altid vægтет tungt i Det Konservative Folkeparti. Forskellen fra dengang til nu er, at tingene faktisk er inde i en rigtig god udvikling. Vi har i dag mere end 200 kommuner, som ad frivillighedens vej selv har gennemført forvaltningsrevision. Det synes vi faktisk er en rigtig god udvikling, som skal have ro til at fortsætte. Vi synes ikke, at man her fra Folketinget skal komme med unødigt lovgivning over for kommunerne.

Derfor har vi den holdning i dag: Vi siger, at hvis kommunerne selv er opmærksomme på det, hvorfor så ikke lade dem få lov til at fuldføre det selv. Der er så åbenlyse fordele ved en forvaltningsrevision, og det kan de fleste kommuner indse. Derfor synes vi, at det skal have lov til at vokse fra det kommunale led. Det er baggrunden for, at vi i dag ikke mener, at der er behov for en obligatorisk ordning.

Men vi mener stadig væk, at en forvaltningsrevision er en god idé. Det giver borgerne mulighed for at holde kommunalpolitikkerne fast på det, de siger, og det, de beslutter. Det giver kommunalpolitikkerne mulighed for at holde administrationen fast på, at det, de har besluttet, også bliver gennemført. Endelig giver det administrationen selv nogle muligheder for at vurdere effektiviteten i det administrative apparat. Så

der er en række fordele. Og endelig så kan jeg kun beklage, at Socialdemokratiet åbenbart ikke er i stand til at læse indenad.

Jeg vil igen bede Socialdemokratiet om at forholde sig til den skrivelse, som Rigsrevisionen rent faktisk har oversendt til Kommunaludvalget. Der står intet om, at det er lovgivning, der lægges op til.

Kristen Touborg (SF):

SF støtter varmt ideen om en forvaltningsrevision i kommuner og amter. Vi skal blot beklage, at regeringen har været så længe om at komme med forslaget, men bedre sent end aldrig.

Allerede i 1991 anbefalede et flertal af statsrevisorerne på baggrund af en beretning fra Rigsrevisionen, at der skulle indføres økonomisk-kritisk revision af gennemførelsen og forvaltningen af kommunalbestyrelsens beslutninger. Men da det kun var SF, De Konservative – jeg gentager: De Konservative – og Fremskridtspartiet, som for alvor støttede ideen om en forvaltningsrevision i foråret 1993, kom man ikke videre. Men regeringen er da heldigvis blevet kloge-re.

Personlig har jeg i min tid som kommunalpolitiker i Lemvig Kommune, hvor man har haft forvaltningsrevision i nogle år, haft stor glæde af de kritiske revisionsbemærkninger. Jeg har snakket med borgmesteren i Lemvig så sent som i dag. Han er i parentes bemærket Venstremand, og han er vældig godt tilfreds med systemet og kan kun anbefale, at man gør ordningen obligatorisk.

Den nye § 62 i styrelsesloven, hvorefter kommuner og amter skal redegøre for deres service-tilbud og servicemål over for kommunens borgere, har klart aktualiseret behovet for en egentlig forvaltningsrevision. Man skal sikre sig, at servicemålene ikke kun er nogle flotte hensigts-erklæringer, og det gives der mulighed for her.

SF ser i øvrigt forvaltningsrevisionen som et af mange elementer til at demokratisere kommunestyret. I de sidste 10 år har vi set en række fornuftige reformer af kommunestyret. Der er blevet nedsat brugerbestyrelser, Københavns Kommune har fået moderniseret sit magistratsstyre hen imod det gængse udvalgsstyre, man har i de øvrige kommuner og amter, og der er blevet muligheder for at nedsætte lokaludvalg. Men disse udvalg er desværre blevet en død sild, da man ikke har villet lukke op for direkte valg, som man har gjort i bydelsforsøgene i Københavns Kommune. Alle kommuner bør

have mulighed for at lave noget, som svarer til bydelsforsøgene i København, men der er lang vej endnu, før vi kan sige, at det danske kommunestyre er gennemdemokratiseret. Efter SF's mening mangler vi stadig at skabe større åbenhed om arbejdet i kommunalbestyrelser og forvaltninger, og SF vil derfor senere i denne samling fremsætte forslag om større offentlighed i forvaltningen og åbne postlister.

Et andet område, der trænger til udvikling, er borgernes deltagelse i kommunestyret. Eksempelvis er Danmark langt bagefter med det, man kunne kalde borgernes initiativret.

Afslutningsvis skal jeg blot sige, at SF kan støtte, at tilsynet med de kommunale fællesskaber rationaliseres, således at kun ét tilsynsråd eller Indenrigsministeriet bliver tilsynsmyndighed, når et eller flere amter eller en eller flere kommuner er deltagere i kommunalt fællesskab.

Vibeke Peschardt (RV):

I mit parti har vi i en del år ment, at det var en rigtig god idé, at denne eller hin kommunalbestyrelse eller amtsråd havde indført den såkaldte forvaltningsrevision.

Det er også vores opfattelse, at kommunerne også selv synes, det er godt. Vi har i hvert fald kun fået positive meldinger om forvaltningsrevisionen fra vores kommunale bagland, og det skyldes jo nok, at kommunalbestyrelserne rundt omkring synes, at forvaltningsrevisionen er et godt ledelsesinstrument, og at revisionen er god at få forstand af for almindelige kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Med det store og ofte uoverskuelige forvaltningsapparat, kommunerne har i vores meget decentrale kommune- og forvaltningsstruktur, er det godt for de folkevalgte, at de alle sammen har mulighed for at kigge forvaltningerne grundigt i kortene, hvis de ønsker det, og dermed undersøge, om de politiske beslutninger og mål, de selv har været med til at stille op, er nået eller ikke nået.

Efter vores opfattelse kan de mere dybtgående revisionsbemærkninger, der er resultatet af forvaltningsrevisionerne, bevirke en større gennemsigtighed i, hvad der egentlig foregår. Det kan godt være svært at følge med i det alt sammen, hvis man ikke lige er borgmester eller udvalgsformand eller medlem af økonomiudvalget, så her er et godt redskab, der nu lægges ud til samtlige landets kommunalbestyrelser og amtsråd. Man får, når loven træder i kraft, en uvildig og saglig vurdering af de opnåede

resultater set i forhold til de mål, kommunalbestyrelserne har sat sig.

Det skal være klart for borgerne, hvad det er for nogle serviceniveauer, kommunalbestyrelserne har valgt eller ikke valgt. Det er imidlertid ikke altid nemt at få styr på for en borger med interesse for den offentlige service i den kommune, hvor den pågældende bor. Det vil selvfølgelig være synligt nogen steder; hvis f.eks. servicen i en bestemt forvaltning bliver skåret ned på grund af en besparelsesrunde, som er politisk besluttet, bliver servicen somme tider ringere, og modsat sætter man somme tider bevillingerne op, og så bliver den bedre. Men alt dette vil kunne afspejles i disse revisioner.

Vi har hørt nogle gange, at der allerede er omkring 200 kommuner, der har indset værdien af disse forvaltningsrevisioner. De har nemlig gennemført dem, og nu kommer de sidste kommuner med, da loven forhåbentlig træder i kraft den 1. januar 1998 efter kommunevalget i efteråret.

Lovforslaget rummer andre mindre ændringer af den gældende lov. Det præciseres f.eks., at hvis borgmesteren vil overvære udvalgmøderne, kan han eller hun gøre det, og forholdene vedrørende tilsynet med de kommunale fællesskaber forenkles.

Det har undret os en lille smule, at Kommunernes Landsforening ikke synes, ideen skal gøres obligatorisk. Jeg mener at kunne huske, at KL i oplæg og pjecer tidligere har plæderet for ideen; men jeg kan selvfølgelig huske forkert. Måske har de bare ment, at kommunerne selv skal bestemme, men de har i hvert fald talt varmt for det. Amdsrådsforeningen har derimod ingen indvendinger.

Mit parti står fuldt og helt bag lovforslaget, mest fordi vi tror, at man derved får mulighed for større gennemsigtighed i udførelsen af de beslutninger, kommunalbestyrelserne træffer.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Fru Vibeke Peschardt nævnte, at kommunerne gerne ville have en forvaltningsrevision, men sagde godt nok også til sidst, at Kommunernes Landsforening ikke rigtig støttede ideen. Derfor vil jeg gerne spørge, hvad det er for nogle kommuner, der gerne vil have den revision, for jeg mener da, Kommunernes Landsforening udtaler sig på kommunernes vegne.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod fru Bodil Thranes spørgsmål. Jeg har læst det hørings svar, Kommunernes Landsforening er fremkommet med, og det er faktisk det eneste, der giver et nøjagtigt tal, nemlig at 200 kommuner har tilsluttet sig ideen.

Derudaf slutter jeg, at KL siger nej til lovforslaget med den begrundelse, at man ikke ønsker, at ordningen skal være obligatorisk, men frivillig. Og derfor sagde jeg, at det undrer mig en lille smule, når Kommunernes Landsforening i øvrigt i lang tid har plæderet for, at forvaltningsrevisionen er en god ting.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke ministeren og regeringen, fordi man har fremsat lovforslaget.

Vi har behandlet sagen to gange på foranledning af Fremskridtspartiet. Sidste gang var den 31. maj 1995, hvor vi andenbehandlede et beslutningsforslag, som pålagde indenrigsministeren at fremsætte lovforslag, der skulle styrke regnskabsaflæggelse og revision i kommunerne. Det er så det, regeringen gør nu, og det kan vi selvfølgelig kun være tilfredse med.

Hvis vi ser lidt på, hvem der støttede forslaget dengang, kan man læse, at det gjorde bl.a. Det Konservative Folkeparti. Men i dag er fru Pia Christmas-Møller nærmest lidt imod, og der har været lidt diskussion om, hvad hr. Rechen-dorff sagde dengang. Jeg skal indledningsvis citere, hvad De Konservatives ordfører startede med at sige ved førstebehandlingen af forslaget den 26. april 1995, Folketingets forhandlinger, side 5122:

»Beslutningsforslaget er, som det nu er sagt flere gange, en genfremsættelse fra samlingen 1992-93. Ved den lejlighed støttede den konservative folketingsgruppe beslutningsforslaget, og det gør vi stadig.

Vi har det nemlig ligesom ministeren, at vi er enige med Fremskridtspartiet i, at retningen og substansen er den rigtige, men vi når altså til en lidt anden konklusion end ministeren, nemlig at hvis man er enig i substansen og retningen, bør man støtte beslutningsforslaget, og det gør vi.«

Det var altså den konservative ordfører, der sagde det.

Vi kan jo også godt sige, at regeringen har vendt lidt rundt, for både Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og CD stemte imod dengang, og nu er de positive. Det er rigtigt, at De

Konservative har slået en lille kolbøtte, men det har både De Radikale og Socialdemokratiet jo også. De er bare trillet ad forskellige veje, men kolbøtter har alle tre partier slået, og det er godt nok.

Så har jeg et par bemærkninger til ministeren. Den ene er, at Fremskridtspartiet gerne vil have forslaget udbygget lidt, hvis det ikke er sådan, at det allerede står mellem linjerne. Det, jeg tænker på, er, at vi ser gerne, at de regler også bliver pålagt kommunale og halvprivate fællesskaber, f.eks. asfaltfabrikker, trafikelskaber, affaldssorteringsfællesskaber osv., altså institutioner, der hviler på et kommunalt tilskud. Jeg vil godt spørge, om det kan lade sig gøre.

Jeg vil også godt komme med den bemærkning, at i dag får de fleste kommuner revideret deres regnskaber af noget, der hedder Revisionstjenesten. Det er en institution, som de forskellige kommuner selv ejer, og derfor kunne man vel næsten sige, at den var inhabil. Hvis nu f.eks. Dansk Industri ejede et revisionsfirma og selv brugte det, ville Dansk Industri i hvert fald helt klart blive klandret for, at deres revisionsfirma var inhabilt. Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om man ikke godt kan sige, at der er lidt inhabilitet i, at kommunerne ejer deres eget revisionsfirma. Vi mener nok, forslaget kunne udbygges, så der enten var to revisionsfirmaer om at revidere kommunens regnskab eller i hvert fald et statsautoriseret revisionsfirma.

Et andet spørgsmål, jeg godt kunne tænke mig at stille – og kan vi ikke få svar her, kan vi stille det igen i udvalget, ingen problemer i det – er, at når vi ved, at der er ca. 275 kommuner i Danmark, og at de 200 har en frivillig ordning, kunne det være sjovt at se, om der var en statistik over, om de 200 kommuner, der har denne kritiske revision, måske også har et lavere udgiftsniveau pr. borger og lavere trækprocenter osv. Det er nok ikke nemt for ministeren at svare omgående, medmindre hun har et stykke papir på det, men det kunne være lidt skægt at se i udvalget, om der var en forskel her.

Men vi vil altså, når vi kommer til målstregen, støtte lovforslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Da vores ordfører, hr. Frank Aaen, ikke kan være til stede, skal jeg komme med nogle få bemærkninger til dette lovforslag.

Enhedslisten er et af de åbenbart få partier, der ikke har skiftet holdning undervejs – mig bekendt i hvert fald – til dette forslag. Vi mener,

at en obligatorisk forvaltningsrevision i sig selv kan fremme en bedre forvaltning, og vi mener ikke, der er tale om noget overgreb mod det kommunale selvstyre. Tværtimod vil det forbedre vilkårene for det kommunale selvstyre. Det kan aldrig være en fordel, hvis der er en situation, hvor der findes en ineffektiv administration i det offentlige.

Jeg tror også – når nu spørgsmålet om privatisering blev bragt ind i debatten fra en enkelt ordførers side – at forslaget kan være med til at forebygge, at der skulle opstå ulykkelige situationer, hvor nogle ville gribe til privatisering og lignende ting. Også set under den synsvinkel er det et udmærket forslag.

Vi kunne godt tænke os i udvalget at rejse det spørgsmål, om man ikke fra mindretalside i kommunalbestyrelsen kunne gøre gældende, at et spørgsmål burde undersøges nærmere af revisionen, i hvert fald i de tilfælde, hvor revisionen har gjort opmærksom på, at der er noget, der trænger til en dyberegående revision. Men det vil vi vende tilbage til i udvalget.

Vi støtter lovforslaget.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først en enkelt kommentar til den debat, der har været i de korte bemærkninger, specielt fra hr. Erling Christensen, som påpegede det faktum, at statsrevisorerne i en vel nok 20-årig periode på den ene eller anden måde har presset på for at få indført forvaltningsrevision i kommunerne.

Jeg synes, det er et helt naturligt spørgsmål at stille hr. Erling Christensen, hvorfor der skulle gå tyve år, fra man startede med at presse på for at få en forvaltningsrevision, til det er gået op for regeringspartierne, at det er en god idé at fremsætte dette lovforslag.

Som folketingsmedlem har jeg været med til at argumentere for en forvaltningsrevision i kommunerne, og derfor siger det sig selv, at Dansk Folkeparti meget helhjertet støtter forslaget.

Man skal selvfølgelig passe på med at klandre det, at folk skifter holdning i en rigtig retning, for meget, men specielt fordi hr. Erling Christensen over for Venstres ordfører gør så meget ud af at påpege netop det faktum, at statsrevisorerne har presset på i så mange år, er det jo dog ret ejendommeligt og paradoksalt, at Socialdemokratiet har været så længe om at indse, at det er et godt forslag.

Men når Dansk Folkeparti støtter det lovforslag om en forvaltningsrevision, der nu er frem-

sat, er det, fordi vi mener, at det er naturligt, at der også i kommunerne og amterne er en meget stærk revision, og at det også er naturligt – med henvisning til den debat, der har været blandt ordførerne indtil nu – at Folketinget er det forum, hvori man fastsætter rammerne for den meget stærke og kraftige revision, der må være, for vi mener ikke, at det er et område, som man alene skal overlade det til kommunerne selv at bestemme over, og jeg synes egentlig, at hr. Kristen Touborg havde meget ret, da han påpegede, at vi jo heller ikke drømmer om at sige til kommunerne, at de i det hele taget selv må finde ud af, hvordan de vil revideres.

Der skal være nogle regler, og spørgsmålet er så, hvor vidtstrakte de regler skal være, og dér synes vi, at det er helt fint også at have en forvaltningsrevision.

Og som det også fremgår af de skriftlige bemærkninger til lovforslaget fra indenrigsministeren, kan dette lovforslag være med til at give kommunalbestyrelser og amtsråd bedre muligheder for at vurdere, om opgaveløsningen foregår på en økonomisk hensigtsmæssig måde. Og derudover kan en forvaltningsrevision rent faktisk være med til at skabe større gennemsigtighed for borgerne.

Faktum er jo, at jeg ikke under denne debat har kunnet høre et eneste argument imod en forvaltningsrevision. Jeg har kunnet høre nogle taktiske meldinger fra V's og K's side om, hvorfor man eventuelt ikke kan støtte det – og det er måske mest af hensyn til egne baglande – men jeg har ikke hørt nogen som helst argumenter for, at man ikke skulle have en forvaltningsrevision i kommunerne.

Tværtimod hørte jeg fru Pia Christmas-Møller sige, at der er åbenlyse fordele ved en forvaltningsrevision, og hvis der er det, og hvis De Konservative er enige med Dansk Folkeparti i, at det også gælder for den enkelte borger i form af større gennemsigtighed, er det så ikke rimeligt, at Folketinget sætter denne ramme for revisionen i den kommunale sektor?

Vi mener altså, at hele den offentlige sektor bør omfattes af forvaltningsrevisionen. Der er blot en enkelt, lille ting, som vi nok bliver nødt til at vende under udvalgsarbejdet, og det er spørgsmålet om de offentligt ejede selskaber.

For et par år siden havde vi jo her i Folketinget en diskussion om stramningen af revisionen af de hundrede procent statsejede selskaber, og i den forbindelse mener vi i Dansk Folkeparti, at der kan være et uafklaret moment i forhold til

den kommunale sektor, idet kommunerne jo også har mulighed for at engagere sig i forskellige kommunale selskaber. Dér mener vi, at det er et uafklaret spørgsmål, om man ikke også burde stramme revisionen af disse offentligt ejede selskaber.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Det er meget fornuftigt at spørge, hvorfor der skulle hengå 20 år, inden man tog spørgsmålet om en kommunal forvaltningsrevision op, når nu statsrevisorerne jævnlig er vendt tilbage til det.

Men som det også fremgik af min ordførertale, har vi i Socialdemokratiet vejet fordelene og ulemperne op mod hinanden, og det er også fremgået af de ordførertaler, som er holdt af Socialdemokratiets ordførere, de to gange man tidligere har behandlet forslaget her i Folketingssalen, og både vores ordfører og ministeren har hver gang udtalt sig om det hensigtsmæssige i en forvaltningsrevision. Men på det foreliggende grundlag kunne vi ikke støtte det.

Nu foreligger der imidlertid et godt og grundigt udvalgsarbejde, hvor man, som jeg sagde i min ordførertale, igen har vejet fordelene og ulemperne op mod hinanden, og hvor man rationelt har gjort det op, og derfor støtter vi lovforslaget.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Det var ikke en kort bemærkning til den foregående taler, og den regel skal altså respekteres.

Erling Christensen (S):

Jamen det var det da.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Nej, det var det ikke.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil sige tak til det flertal af ordførerne, der støtter lovforslaget.

Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at forslaget har været på vej i nogle år, og at der har været tale om en stadig større grad af præcisering af de krav, som man har villet stille til en obligatorisk forvaltningsrevision, men samtidig er det også vigtigt for mig at bringe lovforslaget ind i den sammenhæng, hvori jeg mener det skal ses, nemlig at det bidrager til at skabe øget åbenhed omkring løsningen af de kommunale opgaver og dermed selvfølgelig også til at styr-

ke mulighederne for at sætte målene for god kvalitet og service, for det er jo en af de opgaver, som den regering, der sidder i øjeblikket, har beskæftiget sig meget med, og det har vi gjort ved at ændre den kommunale styrelseslov på en række punkter, og derfor kan man vel sige, at det her på sin vis udgør en sløjfe på en række af de øvrige bestræbelser, der er gjort i den retning, således som fru Vibeke Peschardt meget rigtigt var inde på.

Fremskridtspartiets ordfører stillede nogle spørgsmål til mig.

Det ene gik på afgrænsningen af revisionens omfang, men det synes jeg vi skal vende tilbage til under udvalgsarbejdet.

Og så blev jeg spurgt, om der ikke vil være tale om inhabilitet, hvis det er kommunernes revisionsinstitut, der skal stå for det, og det vil jeg gerne afvise at det vil.

Og det tredje spørgsmål gik ud på, om man kan påvise, at de kommuner, der har en forvaltningsrevision, har et lavere udgiftsniveau, men det ville det være meget vidtløftigt at forsøge at svare på, og jeg mener også, at det ville være en skævvridning af, hvad det handler om, for det er jo i mindst lige så høj grad et spørgsmål om kvaliteten af opgaveløsningen, som det er et økonomisk spørgsmål, altså et spørgsmål om, hvorvidt man får det for pengene, som svarer til det ambitionsniveau, man har sat.

Jeg vil i øvrigt også citere fra den behandling, der fandt sted, sidste gang vi havde temaet oppe, i april 1995, og jeg vil være så ubeskedent at citere mig selv, fordi deri ligger også en delvis besvarelse af det, der bliver spurgt om.

Dengang oplyste jeg følgende:

»Derfor har vi kort efter årsskiftet anmodet Kommunernes Revisionsafdeling og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer om en række nærmere angivne oplysninger om forvaltningsrevisionen i de kommuner og amtskommuner, der revideres af henholdsvis revisionsafdelingen og de statsautoriserede revisorer.

Ministeriet gennemgår derudover for tiden amtskommunernes regnskaber og de tilhørende revisionsberetninger, bl.a. med henblik på at få et overblik over forvaltningsrevisionens omfang og indhold i amtskommunerne.«

Og der eksisterer selvfølgelig noget materiale fra dengang, som vi kan give fra os i forbindelse med spørgsmål fra Kommunaludvalget.

Og så synes jeg nok, at debatten om det at skifte mening om en sag, som har været drøftet i mange år, har været lidt sær, for jeg synes ikke,

der er noget galt ved at skifte mening, og specielt ikke, hvis der kommer stadig større klarhed ind i de præmisser, som man træffer sine beslutninger på.

Næ, det, der er galt, er jo at benægte, at man har skiftet mening, eller ikke at ville stå ved, at der har været nogle skift i præmisserne.

Det siger jeg som en slags kommentar til den meningsudveksling, der har været mellem Det Konservative Folkeparti og Venstres ordførere på den ene side og Socialdemokratiets ordfører på den anden side, og jeg vil gerne bidrage til at skabe klarhed om spørgsmålet ved at fortælle, hvad det er, statsrevisorerne har sagt:

Hvis vi går tilbage til november 1992, så foreligger der f.eks. følgende udtalelse fra Venstres statsrevisor, hr. Ivar Hansen:

»Jeg kan derfor ikke anbefale, at reglerne vedrørende den kommunale revision ændres således, at det gøres obligatorisk, at revisionen omfatter økonomisk-kritisk kontrol af den kommunale forvaltning.«

Det vil sige, at der blev afgivet dissens i 1992.

Så når vi frem til 1994, hvor statsrevisorerne udtaler sig om det nok en gang, og da blæser der nogle mildere vinde, for dér siger statsrevisorerne i enighed følgende:

»Statsrevisorerne er enige i, at forvaltningsrevision er et velegnet og nødvendigt informations- og styringsinstrument for bestyrelserne i såvel kommuner som amtskommuner.«

Så går der endnu et år, og så bliver tonefaldet stadig mere positivt, for dér siger man ligefrem:

»Statsrevisorerne hilser muligheden for, at der i kommunerne indføres forvaltningsrevision, velkommen.«

Så det er vel egentlig en god og positiv udvikling, der er sket på det her område. Det er ikke det, der har været det afgørende for regeringens lovforslag, men når nu man har brugt tid på at forsøge at få afklaret, hvad baggrunden er, har jeg gerne villet give denne oplysning.

Det, der er afgørende for regeringen, er, at vi ser det her som et godt middel til at skabe større klarhed og større tryghed ved, at de penge, der forvaltes, rent faktisk bliver brugt så rationelt som overhovedet muligt, og det sker så nu på et obligatorisk grundlag.

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil takke for ministerens besvarelse og ikke mindst for ministerens citater fra de forskellige beretninger afgivet af statsrevisorerne, hvoraf det jo meget tydeligt fremgår, at det, som jeg

tidligere har sagt, er rigtigt, nemlig at statsrevisorerne på intet tidspunkt har sagt, at der skulle lovgives på dette område.

Det synes jeg er rart at få fastslået her ved hjælp af nøjagtige citater. Det er godt.

Med hensyn til ministerens lidt polemiske bemærkninger om, hvem der har ændret standpunkt hvornår, og hvem der står ved det, og hvem der ikke står ved det, vil jeg gerne fastslå, at Det Konservative Folkeparti åbent erkender, at vi har taget et andet standpunkt til dette lovforslag, og det har vi på baggrund af den udvikling, som har fundet sted over årene ude i kommunerne, en udvikling, som er overordentlig positiv, og hvorefter flere og flere kommuner ad frivillighedens vej når frem til et resultat, som vi synes er godt, nemlig at etablere forvaltningsrevision, og det synes jeg vi skal hilse med glæde her i Folketinget og så sige: All right, på den baggrund er der ikke behov for lovgivning. Det er præcis vores standpunkt.

Erling Christensen (S):

For det første vil jeg sige tak for indenrigsministerens redegørelse om statsrevisorernes holdning til dette her. Jeg vil blot understrege, at statsrevisorernes sidste udtalelse er givet på grundlag af en viden om, at lovforslaget var på vej, for det kunne de jo se af regeringens lov-katalog.

For det andet vil jeg igen sige til De Konserveratives nye ordfører – i forhold til ordføreren i 1995 – at den daværende ordfører, hr. Torben Rechendorff, dengang sagde, at han var bekymret for, at Folketinget om kort tid ville vedtage lovforslag nr. L 151, som handlede om kommunernes øgede adgang til at udføre erhvervs-mæssig aktivitet, og at hvis den ulykke skulle ramme nationen, at Folketinget vedtog det lovforslag, mente han, at der var øget brug for det, som Fremskridtspartiet så rigtigt gik ind for i sit beslutningsforslag, nemlig forvaltningsrevision, men mig bekendt vedtog Folketinget lovforslag nr. L 151.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af Folketinget Peter Brixtofte, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 1. februar 1997 atter kan give møde i Tinget.

Hr. Lars Christian Lilleholts hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af Folketinget Lis Greibe, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 3. februar 1997 atter kan give møde i Tinget.

Fru. Dorte Dinesens hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Europaudvalget har afgivet beretning om brugen af hemmelige protokoller i EU. (Beretning nr. 5).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. januar 1997, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.31